

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Arc_E378	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εισαγωγή στην Ιστορία και τη Θεωρία της Τέχνης		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3		
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής Περιοχής (Κατ' επιλογήν από πίνακα Μαθημάτων)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (στην Αγγλική γλώσσα)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα αποτελεί εισαγωγή σε σημαντικούς σταθμούς και θεματικές της ιστορίας και της θεωρίας της τέχνης, από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα. Εστιάζοντας κυρίως σε κεφάλαια της μοντέρνας και σύγχρονης τέχνης και θεωρίας, το μάθημα γεφυρώνει διαφορετικές ιστορικές περιόδους προσφέροντας μια σφαιρική κατανόηση των τρόπων ανάλυσης της τέχνης ως ιστορικό και πνευματικό φαινόμενο. Ξεκινώντας από τις προσπάθειες του Πλίνιου του Πρεσβύτερου να γράψει μια ιστορία της κλασικής τέχνης συνθέτοντας πληροφορίες της εποχής του, η εισαγωγή στο μάθημα περιγράφει τη γέννηση της ιστορίας της τέχνης ως ακαδημαϊκή πειθαρχία στα τέλη του 19^{ου} αιώνα, υπό την φιλοσοφική αιγίδα που πρόσφερε η εγγεληνή «φιλοσοφία της ιστορίας». Εξετάζουμε πως η παράδοση αυτή επηρέασε συγγραφείς όπως ο Alois Riegl και ο Heinrich Wölfflin, επιτρέποντάς τους να διατυπώσουν διαφορετικές θεωρίες του στυλ και να διακρίνουν περιόδους, όπως η Αναγέννηση και το Μπαρόκ.

Οι διαλέξεις του μαθήματος οργανώνονται σε διαθεματικές ενότητες που επιτρέπουν την επίσκεψη διαφορετικών περιόδων, κινήματων και καλλιτεχνικών φαινομένων. Η ανάδυση της νεωτερικής

δημόσιας σφαίρας και το ερώτημα του «δημόσιου» στη τέχνη ερευνάται από την εποχή του Gustave Courbet μέχρι το μινιμαλισμό και τις σύγχρονες μορφές κοινωνικού παρεμβατισμού. Ιδιαίτερη σημασία δίνεται στο φαινόμενο το πριμιτιβισμού εντός του μοντερνισμού και της μοντέρνας τέχνης. Το ενδιαφέρον για το «αρχαϊκό» χαρακτηρίζει, με διαφορετικό τρόπο, ένα εύρος κινημάτων: από τον ιμπρεσιονισμό, στο μετιμπρεσιονισμό, από τον εξπρεσιονισμό, από τον κυβισμό στο Dada και τον σουρρεαλισμό, από την Art Brut στις επιτελέσεις μεταπολεμικών κινημάτων όπως ο βιενέζικος αξιονισμός.

Οι διαλέξεις εστιάζουν στη συγκρότηση της Καταστασιακής Διεθνούς και στην στάση των πρωταγωνιστών της απέναντι στη μεταπολεμική βιομηχανία του θεάματος, τη πολιτιστική πολιτική του ψυχρού πολέμου, την εμπειρία της καθημερινότητας. Παρουσιάζονται τα παρεμβατικά εργαλεία των καταστασιακών, η σχέση τους με τη πολεοδομία και η φιλοσοφική σκέψη που παρήγαγαν. Ειδικές θεματικές εστιάζουν στη σχέση των ιστορικών πρωτοποριών (Dada, Σουρρεαλισμός, Κονστρουκτιβισμός) με τις δύο φάσεις της μεταπολεμικής πρωτοπορίας (δεκαετία του 1950 και μετά-το-1968 περίοδος). Για την κατανόηση των σχέσεων ανάμεσα στην ιστορική και μεταπολεμική πρωτοπορία αξιοποιείται η θεωρητική σκέψη διανοητών όπως οι Peter Bürger, Benjamin Buchloh, Rosalind Krauss, Hal Foster κ.α.

Δίνεται έμφαση στη -με τον Μάη του '68- πρωτοπορία, η οποία προέβη σε μια «κριτική των θεσμών» και στη κοινωνική κατανόηση των ιδεολογικών και οικονομικών παραγόντων που διαμορφώνουν το πεδίο της τέχνης (Hans Haacke, ο Daniel Buren, ο Marcel Broodthaers, ο Michael Asher, ο Lawrence Weiner, Martha Rosler, Andrea Fraser, Fred Wilson κ.α.) Θα εξεταστεί, επίσης, η επιρροή της εννοιολογικής τέχνης, του μινιμαλισμού και του μεταμινιμαλισμού στη τέχνη και τη θεωρία της δεκαετίας του 1970.

Το μάθημα δίνει επίσης έμφαση στη δραστηριότητα φεμινιστριών καλλιτεχνίδων που δραστηριοποιήθηκαν κυρίως τη δεκαετία του 1980, διερευνώντας τον ρόλο του θεατή και του βλέμματος στη μαζική κουλτούρα, τη διαφήμιση και τη κατανάλωση. Αναλύεται πως η σκέψη των Althusser, Lacan, Barthes και Foucault δημιούργησε ένα νέο πλαίσιο κατανόησης της έμφυλης ταυτότητας -και της σχέσης της με τους κυρίαρχους λόγους- για καλλιτέχνιδες όπως οι Mary Kelly, Barbara Kruger, Cindy Sherman, Louise Lawler, Sherrie Levine κ.ά.

Οι διαλέξεις εισάγουν τους φοιτητές σε σύγχρονες προβληματικές όπως η «κοινωνική στροφή» στη τέχνη του 21^{ου} αιώνα και οι κριτικές προσεγγίσεις της. Μελετάται ο πολλαπλασιασμός συμμετοχικών καλλιτεχνικών εγχειρημάτων που βασίζονται στη συνεργασία του καλλιτέχνη με κοινωνικές ομάδες, συλλογικότητες, κοινότητες κ.ο.κ. (Superflex, Francis Alÿs, Pierre Huyghe, Thomas Hirschhorn, Arthur Zmijewski, Christoph Schliengensief, Phil Collins κ.α.). Οι φοιτητές παρακολουθούν συμμετέχουν σε ένα θεωρητικό και καλλιτεχνικό επίδικο που αναδύεται με τη «σχεσιακή αισθητική» του Nicolas Bourriaud και συμπληρώνεται από τη κριτική της σχεσιακής τέχνης από τη Claire Bishop.

Το μάθημα ερευνά, επίσης, σύγχρονα ρεύματα καλλιτεχνικού ακτιβισμού από Αμερική, Ευρώπη και Ρωσία. Αναλύονται διαφορετικές τακτικές και στρατηγικές του καλλιτεχνικού ακτιβισμού, από τους πειραματισμούς του διαδικτυακού καλλιτέχνη Heath Bunting μέχρι την αντιποίηση και «διόρθωση» ταυτοτήτων από τους CAE, Übermorgen και The Yes Men), τις στρατηγικές της «υπονομευτικής κατάφασης» (subversive affirmation) και υπερταύτισης (overidentification) σε καλλιτεχνικά κινήματα όπως το σλοβένικο NSK, η πολωνική Orange Alternative, το Luther Blissett project κ.α.

- Στόχος του μαθήματος είναι να εξοικειώσει τους φοιτητές με τα καλλιτεχνικά και θεωρητικά διακυβεύματα της μοντέρνας και σύγχρονης τέχνης, προσφέροντας τα κριτικά εργαλεία που επιτρέπουν τη μελέτη της τέχνης ως ιστορικό φαινόμενο.
- Οι διαλέξεις έχουν διαλογικό χαρακτήρα και αναπτύσσονται λαμβάνοντας υπόψη τους φοιτητές, τα ερωτήματα και τις ανησυχίες που διατυπώνουν.
- Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές του 2^{ου} εξαμήνου εξετάζονται με διαγώνισμα ενώ οι φοιτητές άλλων εξαμήνων που παρακολουθούν το μάθημα ως κατ' επιλογήν εκπονούν εργασία που εστιάζει σε θεματικές που αναπτύχθηκαν στο μάθημα.

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
• Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών • Αυτόνομη εργασία • Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον • Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών • Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής • Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης • Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

i. Διάλεξη 01 - Εισαγωγή στη μεθοδολογία της Ιστορίας της τέχνης. ii. Διάλεξη 02 iii. Διάλεξη 03 iv. Διάλεξη 04 v. Διάλεξη 05 vi. Διάλεξη 06 vii. Διάλεξη 07 viii. Διάλεξη 08 ix. Διάλεξη 09 x. Διάλεξη 10 xi. Διάλεξη 11 xii. Διάλεξη 12 και συζήτηση συμπερασμάτων.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Αναζήτηση βιβλιογραφίας σε έντυπη και ψηφιακή μορφή. Χρήση ψηφιακών βιβλιοθηκών όπως το UBU web. Επαφή με τις διαδικτυακές θύρες θεσμών της τέχνης (πλατφόρμες έρευνας, συλλογές μουσείων, on-line αρχείων και περιοδικών όπως το E-flux).	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	12
	Παρουσιάσεις - συζητήσεις	
	Σεμινάρια	
	Βιβλιογραφική έρευνα	
	Εισαγωγικές ασκήσεις	
	Εκπόνηση τελικής εργασίας	
Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)		

εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Τελικό διαγώνισμα (100%) για τους φοιτητές του 2^{ου} εξαμήνου και γραπτή εργασία για φοιτητές άλλων εξαμήνων. Η εργασία αξιολογείται ως προς την ικανότητα ανάπτυξης κριτικού λόγου, τη διεπιστημονική οριοθέτηση των ερωτημάτων και τη πρωτότυπη αξιοποίηση βιβλιογραφίας και ερευνητικού υλικού.

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :   -Συναφή επιστημονικά περιοδικά: Βιβλία: • Έρνστ Χ. Κόμπριχ, Το χρονικό της Τέχνης, ΜΙΕΤ, 2008. • Monroe C. Beardsley, Ιστορία των Αισθητικών Θεωριών, ΝΕΦΕΛΗ, 1989. • Rosalind Krauss, Hal Foster, Benjamin Buchloh, Yves-Alain Bois, Η τέχνη από το 1900: μοντερνισμός, αντιμοντερνισμός, μεταμοντερνισμός, Επίκεντρο, 2013. • Νίκος Δασκαλοθανάσης, Ο καλλιτέχνης ως ιστορικό υποκείμενο από τον 19^ο στον 21^ο αιώνα, ΑΓΡΑ, 2012. • Γιάννης Σταυρακάκης & Κωστής Σταφυλάκης, Το πολιτικό στη σύγχρονη τέχνη, ΕΚΚΡΕΜΕΣ, 2008. Περιοδικά: • October (MIT Press) • Third Text • E-flux